

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3188/2016. (X. 4.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Székesfehérvári Törvényszék 1.Pf.198/2015/4. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. A Zöld Erdő Vadásztársaság (a továbbiakban: indítványozó) az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a szerinti alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz. Az eljárás alapjául szolgáló kártérítési ügyben az indítványozó III. rendű alperesként vett részt. Az ügy felperesének tulajdonában álló személygépkocsi vezetője 2012. szeptember 12-én, az M7-es autópálya 30 + 070 km szelvényében egy vaddisznót elgázolva balesetet szenvedett, melynek következtében a személygépkocsi totálkáros lett. A felperes a tulajdonában esett kár megtérítését követelte egy másik vadásztársaságtól (a továbbiakban: I. rendű alperes), a Nemzeti Útdíjfizetési Szolgáltató Zrt.-től (a továbbiakban: II. rendű alperes), valamint az indítványozótól.
- [2] Az első fokon eljáró Székesfehérvári Járásbíróság ítéletében egyetemlegesen 807 000 Ft kártérítés, annak törvényes kamatai, továbbá 60 000 Ft perköltség megfizetésére kötelezte az alpereseket. Az ítélet ellen a II. rendű alperes nyújtott be fellebbezést, szerinte ugyanis a Székesfehérvári Járásbíróság tévesen értékelte a bizonyítékokat – több szakvéleményt és tanúvallomást –, és ezért téves ítéleti következtetésre jutott, amikor a vadvédelmi kerítésnek a baleset időpontjához képest másfél évvel későbbi állapotából következtetett a II. rendű alperes mulasztására, illetve figyelmen kívül hagyta azt a körülményt, hogy a vadvédelmi kerítés elhelyezkedéséből következően kifogástalan állapotban sem lenne alkalmas arra, hogy teljes mértékben megakadályozza azt, hogy az úttestre vadak tévedjenek.
- [3] A Székesfehérvári Törvényszék helyt adott a II. rendű alperes fellebbezésének, és a vele szemben előterjesztett keresetet elutasította. Ítéletében rögzítette, hogy a II. rendű alperes felelősségére a baleset időpontjában hatályos, a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvénynek (a továbbiakban: régi Ptk.) a szerződésen kívüli károkozásért való felelősséget szabályozó 339. §-a irányadó, melynek értelmében a felperest terheli a kárának, a II. rendű alperes károkozó magatartásának (mulasztásának), valamint a kettő közötti okozati összefüggésnek a bizonyítása. A konkrét ügyben rendelkezésre álló bizonyítékokból nem lehet egyértelműen következtetni a II. rendű alperes felelősségére, részben azért, mert nem sikerült kétséget kizáróan tisztázni, milyen állapotban volt a védőkerítés a baleset napján, részben pedig a kérdéses szakaszon az állatok feljutását nem lehetett kizárni. A II. rendű alperest ebből kifolyólag felróható mulasztás nem terheli, kártérítési felelősséggel ezért nem tartozik a felperesnek.
- [4] 2. Az indítványozó 2016. január 11-én vette kézhez a másodfokú ítéletet, mellyel szemben benyújtotta alkotmányjogi panaszát. Előadása szerint a másodfokú eljárásról csak a jogerős ítélet kézbesítésével értesült, őt a fellebbezés elbírálásához kapcsolódó eljárási cselekményekről nem tájékoztatták, ami súlyos jogsérelmet valósított meg.
- [5] A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 243. § (1) bekezdése előírja, hogy – amennyiben a 240–242. §-okban szabályozott, a fellebbezési tárgyalás kitűzése előtti intézkedések megtétele nem indokolt – a fellebbezés tárgyalására a tanács elnöke a fellebbezés felterjesztését követően legkésőbb harminc napon belül határnapot tűz ki és arra a feleket, valamint a beavatkozókat, továbbá azokat, akik a határozat ellen fellebbezéssel éltek, megidézi. A Pp. 244. § (1) bekezdése értelmében a fellebbező fél ellenfelét a fellebbezési tárgyalásra szóló idézésben arra is figyelmeztetni kell, hogy a fellebbezésre vonatkozóan ellenkérelmet terjeszthet elő, ha pedig a fellebbezéssel megtámadott ítélet megváltoztatását is kívánja – annyiban, amennyiben az ítélet ellen fellebbezésnek helye van – csatlakozó fellebbezést nyújthat be. A Pp. 256/A. §

- (3) bekezdése alapján ha a másodfokú bíróság megítélése szerint az ügy eldöntése tárgyaláson kívül is lehetséges [Pp. 256/A. § (1) bekezdés f) pont], erről a feleket értesíti, azzal a tájékoztatással, hogy ha bármelyikük nyolc napon belül írásban kéri, tárgyalást tart.
- [6] Az indítványozó szerint vele szemben a Székesfehérvári Törvényszék ezeket az eljárási rendelkezéseket megsértette, annak ellenére, hogy a perben félként vett részt. Ennek következtében sérült az indítványozónak az Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdésben foglalt törvény előtti egyenlőséghez való joga, mert a per többi résztvevőjéhez képest hátrányos helyzetbe került, amennyiben nem tehetett észrevételeket az előterjesztett beadványokra, illetve a másodfokú bíróság az álláspontját nem ismerve döntött.
- [7] Hasonló okból sérült az indítványozónak az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében biztosított tisztességes bírósági eljáráshoz való joga, továbbá a XXVIII. cikk (7) bekezdése szerinti jogorvoslathoz való joga is: az indítványozó nem kapott lehetőséget arra, hogy észrevételeit, álláspontját előadja a másodfokú eljárás során, ezért az ő rovására sérült a „fegyverek egyenlőségének” elve, és mivel elesett a csatlakozó fellebbezés előterjesztésének lehetőségétől, ezért a jogorvoslathoz való joga is csorbát szenvedett.
- [8] 3. Az Abtv. 56. § (1)–(2) bekezdése alapján az Alkotmánybíróságnak mindenekelőtt azt kellett vizsgálnia, hogy az indítvány megfelel-e a törvényben foglalt – formai és tartalmi – befogadási feltételeknek, és így alkalmas-e az érdemi elbírálásra. Az Abtv. 56. § (3) bekezdése értelmében a befogadás visszautasítása esetén az Alkotmánybíróság rövidített indokolással ellátott végzést hoz, amelyben megjelöli a visszautasítás indokát.
- [9] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz megfelel az Abtv. 52. § (1), illetve (1b) bekezdéseiben rögzített kritériumoknak (határozott kérelem követelménye), továbbá az Abtv. 30. § (1) bekezdésében előírt hatvan napos határidőn belül került benyújtásra.
- [10] A panasz azonban nem felel meg az Abtv. 27. § b) pontjában meghatározott tartalmi követelménynek, mely szerint a bírói döntés ellen irányuló alkotmányjogi panasz csak akkor van helye, ha az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.
- [11] Jogorvoslati lehetőség alatt a rendes jogorvoslatokat kell érteni. A Pp. 233. § (1) bekezdése szerint az elsőfokú bíróság határozata ellen – amennyiben a törvény ki nem zárja – fellebbezésnek van helye. Fellebbezéssel élhet a fél, a beavatkozó, végül az, akire a határozat rendelkezést tartalmaz, a rendelkezés reá vonatkozó része ellen.
- [12] A jelen ügyben a három alperes közül egyedül a II. rendű alperes nyújtott be fellebbezést, az I. rendű alperes és az indítványozó (mint III. rendű alperes) ezzel a lehetőséggel nem élt, ezért az elsőfokú ítélet velük szemben jogerőre emelkedett. Igaz, hogy az indítványozó által állított alapjogsérelem a másodfokú eljárásban keletkezett, azonban az Abtv. 27. §-ának alkalmazása szempontjából közömbös, hogy az indítványozó milyen megfontolásból élt vagy nem élt jogorvoslati lehetőségével, jogi relevanciája pusztán a fellebbezés (illetve a fellebbezés elmaradása) tényének van. Mivel az indítványozó maga nem fellebbezett az elsőfokú ítélet ellen, ezért számára az alkotmányjogi panasz benyújtásának lehetősége az Abtv. értelmében nem áll nyitva.
- [13] 4. Az Alkotmánybíróság a fentiek miatt az indítványt – az Abtv. 56. § (3) bekezdésére figyelemmel – az Ügyrend 30. § (2) bekezdés e) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2016. szeptember 27.

Dr. Varga Zs. András s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/519/2016.

